

Projectbeschrijving

DEEL I: Wanneer meerdere organisaties voor dit project subsidie aanvragen bij het Fonds PGO (samenwerkingsproject), dient de tekst in DEEL I van de aanvraag voor alle aanvragers gelijk te zijn. De tekst in deel II wordt door iedere afzonderlijke organisatie ingevuld. (wanneer slechts één organisatie voor het project subsidie aanvraagt, geldt het onderscheid tussen deel I en II niet). In alle gevallen dienen zowel deel I als deel II te worden ingevuld!

Projectsamenvatting

Titel project	Betrokken bij buurtbeleid	
Naam aanvragende organisatie	PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond)	
Projectnummer	In te vullen door Fonds PGO	
Welke organisaties werken samen binnen dit project (incl. eigen organisatie)?	Naam	Voor welk bedrag vraagt de organisatie voor dit project subsidie aan bij het Fonds PGO
	PCOB	€625.830,00
	Unie KBO	€285.120,00
	NOOM	€166.700,00
	LOC	€91.510,00
Totaal aangevraagd bij het fonds PGO		€1.169.160,00
Looptijd van het project	Van 1/7/2009 tot 31/12/2012	
Samenvatting van het project in max. 250 woorden (ga hierbij achtereenvolgens in op doelstelling – beoogde resultaten/producten en wijze van aanpak)	Wanneer door leeftijd sociale netwerken afbrokkelen en minder florissante condities ontstaan voor een actief en betrokken bestaan, is sprake van een toenemende kwetsbaarheid (zoals bij oudere migranten, ouderen met chronische aandoeningen en beperkingen, licht dementerende ouderen). Door tekorten in hun sociale netwerk, gebrekkig taalbeheersing, fysieke of psychische beperkingen of hun financiële situatie raken deze groepen ouderen geïsoleerd. PCOB, Unie KBO, NOOM, NVOG en LOC voelen zich geroepen om in gezamenlijke solidariteit de belangen van deze groepen ouderen meer voor het voetlicht te brengen en hun participatie te vergroten. De deelnemende organisaties beschikken over lokale netwerken met korte lijnen naar het lokaal bestuur en naar lokale maatschappelijke organisaties en deze lijnen worden intensief benut om te bereiken dat: - de kwetsbare ouderen meer aandacht krijgen in het gemeentelijke Wmo-beleid en zij meer ondersteuning krijgen om zelfstandig en volwaardig te kunnen functioneren; - er nieuwe initiatieven worden genomen met en door jonge 50-plussers om de sociale samenhang te vergroten en daarmee de positie van de risicogroep te verbeteren en zij minder afhankelijk zijn van dure voorzieningen. De deelnemende organisaties willen dit doen door: 1. het verzamelen en signaleren van knelpunten van de doelgroepen; 2. het ontwikkelen en verspreiden van (nieuwe) voorlichtingsmethodieken en participatie-activiteiten; 3. actieve 50-plussers te werven om voorlichting te geven en de	

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

	participatie van de risicogroepen en de sociale samenhang te bevorderen; 4. via lokale belangenbehartiging te zorgen dat er een kwalitatief goed aanbod van ondersteuning, dienstverlening en zorg per gemeente toegankelijk is.

Algemene kenmerken van het project

Wat is de doelstelling van het project?	Het verbeteren van de informatiepositie en participatie van ouderen in een risicosituatie (en de mensen in hun omgeving), die niet als vanzelfsprekend mee (kunnen) doen, door voorlichting en lokale belangenbehartiging. Door het gezamenlijk ontwikkelen en lokaal implementeren van nieuwe methodieken en in lokale samenwerking uitvoeren van activiteiten in minimaal 50 gemeenten willen we de sociale samenhang in wijk of gemeente voor en door 50-plussers vergroten.	
Wat was de aanleiding voor dit project? (Geef hierbij (evt.) ook aan op welke ontwikkelingen dit project voortborduurde)	De deelnemende organisaties hebben zich sinds de komst van de Wmo actief ingezet o.a. door het project Lokaal in de steigers om via provinciale kaderleden de lokale kaderleden te informeren en te ondersteunen bij de belangenbehartiging en cliëntenparticipatie. Nu de Wmo twee jaar in werking is komt de tijd om verder te kijken. Ouderen behorend tot de risicogroepen hebben speciale aandacht nodig, omdat ze veelal niet voor zichzelf opkomen en weinig gebruik maken van voorzieningen als ze worden aangeboden via algemene berichtgeving in bijvoorbeeld kranten. Uit onderzoek van NOOM blijkt dat migrantenouderen op grond van de geschetste maatschappelijke positie gelden als een van de kwetsbare groepen die extra aandacht verdienen in het kader van de Wmo. Helaas moeten we constateren dat deze aandacht nog maar ten dele wordt gerealiseerd. Tevens krijgen de risicogroepen de komende jaren te maken met verdergaande bezuinigingen in de AWBZ op het vlak van ondersteuning en activering. Een actieve benadering (persoonlijk en groepsgericht) is nodig om deze doelgroepen en hun mantelzorgers optimaal te bereiken. Het actief tegengaan van isolement wordt steeds belangrijker, zoals ook in een onderzoek van het RIVM (Levensloop en zorgkosten, december 2008) is gerapporteerd. Tegengaan van isolement zal leiden tot beperking van zorgkosten. ('een dubbeltje welzijn bespaart een kwartje zorg').	
Wordt voor dit project ook subsidie aangevraagd bij andere instanties? Zo ja: Vermeld de naam van deze instantie(s) en de status van de aanvraag	Nee <Helptekst druk op F1 toets>	
Draagt het project bij aan de volgende beleidsprioriteiten van VWS?	Versterking inbreng van pgo-perspectief bij verbetering van kwaliteit van zorg en ondersteuning; Indien ja: motiveer uw antwoord	nee
	Verbetering van de informatiepositie van patiënten, gehandicapten en ouderen Indien ja: motiveer uw antwoord: Het informeren van ouderen en het verhelderen van hun eigen behoeften en hen betrekken bij hun omgeving in het kader van het Wmo-beleid. Dit leidt tot meer inzicht in de participatiemogelijkheden en	ja

	ondersteuningsmogelijkheden per gemeente en het gevoel 'er bij te horen'. Daarmee kunnen zij beter keuzes maken voor hun sociale en maatschappelijke participatie. Lokaal wordt dan beter zichtbaar wat daar voor nodig is wat betreft gemeentelijk beleid.	
	Maatschappelijke participatie Indien ja: motiveer uw antwoord: Door het uitvoeren van voorlichtings- en participatieactiviteiten ter vergroting van de sociale samenhang door en voor 50-plussers wordt de maatschappelijke participatie direct bevorderd. Dit geldt enerzijds voor de actieve jongere ouderen en anderzijds voor de kwetsbare doelgroepen!	ja

Beoogde resultaten / producten van het project

Beschrijf zo concreet (en toetsbaar mogelijk) de individuele resultaten / producten die voortvloeien uit dit project	Wanneer gereed?
opbouwfase projectorganisatie en verkenning 1. Er is optimale betrokkenheid van landelijke, provinciale (gewesten en regio's) en lokale actoren uit de deelnemende organisaties door de opzet van een gezamenlijke projectstructuur, waarin de verantwoordelijkheden van de drie niveaus zijn vastgesteld. Trekker: PCOB. 2. Inbreng en betrokkenheid van de provinciale en lokale afdelingen over de uiteindelijke vormgeving van de projectorganisatie met betrekking tot de pilots is in concrete afspraken vastgelegd. Trekker: PCOB	november/december 2009
3. Er is op basis van uitgebreid onderzoek inzicht welke methodieken en activiteiten (good practices) leiden tot goede resultaten bij de risicogroepen. Zichtbaar is welk thema's geschikt zijn voor de doelgroepen, omdat ze tot nu toe te weinig aandacht hebben gekregen ('witte vlekken'). Geschikte methodieken zijn in een handleiding beschikbaar gemaakt voor de lokale uitvoering. Ook zijn nieuwe methodieken ontwikkeld toegespitst op het beter bereiken van de diverse doelgroepen, vanuit de expertise van de deelnemende organisaties. Trekker: PCOB	november 2009

4. Er is tijdens de projectperiode intensieve ondersteuning van lokaal kader door professionele medewerkers: een landelijke helpdesk; een gemeenschappelijke website voor het project (bereikbaar via de verschillende organisaties), zodat professionele medewerkers de intermediaire doelgroep gericht kunnen steunen en aansturen. Belangrijke taken zijn: inhoudelijke productontwikkeling, ontwikkelen methodische instrumenten en handvatten, concrete praktische ondersteuning (telefonisch en per e-mail) en communicatie rond het project (december 2009). Trekker: PCOB 5. Er is voortdurend inzicht in de mening van 50-plussers van de Wmo in wijk en buurt door het uitvoeren van een jaarlijkse evaluatie.	december 2009 t/m december 2012
Ontwikkelfase 6. In een startbijeenkomst is een uitgewerkt projectplan gepresenteerd aan het kader van de deelnemende organisaties op provinciaal/lokaal niveau over de inhoud, de aanpak en afbakening van het project. Trekker: PCOB	november 2009
7. Op basis van geïventariseerde knelpunten van de kwetsbare doelgroepen zijn minimaal rondom zes thema's aanvullende handvatten voor concrete collectieve belangenbehartiging op lokaal niveau uitgewerkt. (2009: 1, 2010 en 2011: 2 en 2012: 1) Trekker: Unie KBO. 8. Er is een aanbod van onderhandelingsvaardigheden ontwikkeld voor kaderleden (vanaf 2009). (2009: 1, 2010: 4, 2011: 4, 2012: 2) Trekker: PCOB. 9. Er zijn door de projectgroep minimaal vijf methodieken ontwikkeld en vormgegeven in een handleiding voor het lokale kader om de diverse doelgroepen adequaat te bereiken en voorlichting te geven en om netwerkvorming/sociale samenhang te bevorderen. Trekker: PCOB	juli 2009 t/m september 2012
10. Er is een (digitale) publicatie met 10 uitgewerkte speerpunten voor lokale belangenbehartiging en informatievoorziening gericht op de lokale verkiezingen in 2010. Trekker: PCOB	december 2009

11. Er zijn vier afdelingen/regio's bereid gevonden (i.s.m. gewesten) om deel te nemen aan een pilot in vier gemeenten (twee grote en twee kleinere) om de doelstellingen en aanpak verder uit te werken en te testen voor toepassing in de lokale situatie (februari 2010). (Verdeling pilots: NOOM: 1, Unie KBO: 1 en PCOB: 2)	februari 2010
12. Er zijn opstart-, scholings- en uitwisselingsbijeenkomsten voor de kaderleden in de pilotgemeenten gehouden. (2009: 1, 2010: 2, 2011: 2 en 2012: 4).	december 2010
13. Er is in de pilot-gemeenten in samenwerking met medewerkers van de landelijke organisaties een samenwerkingsaanpak ontwikkeld van de ouderenorganisaties en cliëntenraden van zorginstellingen (met name thuiszorg en V&V), waarbij het bevorderen van participatie van risicogroepen vanuit het zorgaanbod centraal staat. Trekker: LOC	juni 2010 t/m september 2012
14. Goede voorbeelden en methodieken vanuit de pilots zijn als halffabrikaten geleverd door de projectorganisatie aan de deelnemende organisaties. De deelnemende organisaties verspreiden deze via eigen kanalen naar het lokale en regionale niveau. Trekker: PCOB	juli 2009 t/m december 2012
Uitvoeringsfase: uitrollen pilots	december 2010
15. Er is een 'koplopersgroep' samengesteld en getraind van minimaal 10 actieve 50-plussers die met professionele ondersteuning als ambassadeur vanuit 50-plussers-perspectief goede voorbeelden uitdragen naar kaderleden in andere gemeenten.	
16. Uitrol van activiteiten naar minimaal 50 gemeenten. Hiermee worden zo'n 800-1.000 vrijwilligers en kaderleden bereikt. Trekker: PCOB	
17. Nieuwe deelnemende afdelingen in tientallen gemeenten zijn geworven, toegerust met materialen, informatie en methodieken en door de koplopers benaderd. Trekker: PCOB	januari 2011 t/m december 2011
18. Resultaten van de (tussen) evaluatie en good practices worden breed gepubliceerd in regionale kranten en vakbladen en nieuwsbrieven (januari 2011 tot oktober 2012) Trekker: Unie KBO	januari 2011 tot oktober 2012
19. Er is een afsluitende bijeenkomst van de pilotperiode georganiseerd. Trekker: PCOB	november/december 2012

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Evaluatie en borging project 20 Voor borging van het project heeft een evaluatie-onderzoek plaatsgevonden door een extern bureau (bijv. Verweij-Jonker instituut) en heeft overleg plaatsgevonden met o.a. de VNG en vertegenwoordigers van gemeenten. Trekker: PCOB 21. Binnen de deelnemende organisaties (met name in de regio's) zijn afspraken gemaakt over wat nodig is om de doelgroepgerichte activiteiten waar nodig voort te kunnen zetten. De handvatten die in het project zijn ontwikkeld blijven beschikbaar. We stellen ons in het project ten doel dat er op lokaal niveau voldoende draagkracht ontwikkeld wordt om de specifieke doelgroepen te kunnen ondersteunen. Trekker: PCOB	maart 2012 t/m november 2012 september 2011 t/m december 2012
22. Zorgdragen middels aandacht bij de lokale belangenbehartiging dat gemeentelijk beleid in de lacunes gaat voorzien die tot nu toe bestaat t.a.v. de risicogroepen. In de totale infrastructuur van de deelnemende organisaties dienen de noodzakelijke activiteiten te worden gecontinueerd. Trekker: PCOB	juli 2010 t/m december 2012

Doelgroep van het project

Op welke doelgroep(en) richt het project zich?	De primaire doelgroep zijn 50-plussers (naar verwachting vooral 70-plussers) die door onvoldoende kennis, taalbeheersing, netwerk en fysieke of mentale beperkingen niet participeren op lokaal niveau in de wijk of gemeente. Uit inventarisaties binnen de deelnemende organisaties blijkt dat er knelpunten bestaan op het vlak van voorlichting, toegang tot voorzieningen, raadpleging en participatie. De intermediaire doelgroep zijn kaderleden van de deelnemende organisaties op zowel provinciaal, regionaal als lokaal niveau, die zich samen met actieve 50-plussers willen inzetten in eigen wijk of gemeente.
Op welke wijze zijn deze doelgroep(en) betrokken bij de opzet en uitvoering van het project?	Als vervolg op het programma Lokaal in de Steigers is een evaluatie gehouden met de diverse betrokken kaderleden op lokaal en regionaal/provinciaal niveau en ook heeft het NOOM onderzoek gedaan naar de ervaringen van oudere migranten in de Wmo. Daaruit zijn knelpunten naar voren gekomen, waaronder de gebrekkige participatie van specifieke groepen ouderen. De intermediaire doelgroep bestaat deels uit huidige kaderleden en deels uit nog te werven actieve en jongere ouderen. Deze groepen worden als actieve uitvoerders bij het project betrokken; zij moeten het project gaan waarmaken, intensief ondersteund door de beroepskrachten van de ouderenorganisaties.

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie__dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Welk effect moet het project op de genoemde doelgroep(en) hebben om het project geslaagd te mogen noemen?	De primaire doelgroep wordt bereikt met informatie en voorlichting over de diverse aspecten en voorzieningen van de Wmo. Daarmee krijgen zij betere toegang tot informatie en keuzemogelijkheden wat betreft dienstverlening en voorzieningen. Door hen actief en zoveel mogelijk in groepsverband te betrekken, ontstaan er nieuwe vanzelfsprekende ontmoetingen, in de eigen wijk en gemeente. De leden van de doelgroep worden gestimuleerd aan het netwerk te blijven deelnemen en hun stem te laten horen. Dit komt hun gezondheid en welbevinden ten goede! De intermediaire doelgroep wordt actief ingezet voor voorlichting en collectieve belangenbehartiging op lokaal niveau; zij nemen deel als initiator en uitvoerder van activiteiten die de informatievoorziening en de sociale samenhang in wijk of gemeente vergroten.
Zijn er ook effecten te verwachten voor anderen dan deze doelgroep? Zo ja voor wie?	Door samenwerking op lokaal niveau met uiteenlopende organisaties, zoals gehandicaptenplatforms, welzijnsorganisaties; ANBO afdelingen en de eerstelijnszorg, etc zal het effect breder zijn dan de doelgroep van het project. De publicaties, zoals folders, brochures, artikelen zijn ook voor andere ouderen interessant, vooral ook omdat ze in zeer goed begrijpelijke taal worden gesteld. Daarmee komen ze de informatiepositie van andere groepen (ouderen) ten goede.

Projectorganisatie

Uit welke partners bestaat de projectorganisatie?	PCOB, Unie KBO, NOOM, NVOG en LOC
Hoe heeft u de mogelijkheden tot samenwerking onderzocht en wat waren de uitkomsten van dat onderzoek?	Binnen het programmaberaad van het CSO is de intentie uitgesproken door PCOB, Unie KBO, NOOM, NVOG en LOC om samen te werken in dit project. Met Zorgbelang Nederland is afstemmingsoverleg geweest. In een strategische sessie met deze organisaties is nagegaan rond welke doelgroepen en thema's de grootste behoefte bestond om samen te werken in een meerjarenproject. De ANBO was hier ook voor uitgenodigd maar deze organisatie wilde niet aan de ontwikkeling van dit project meewerken.

Hoe zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen de projectorganisatie verdeeld?	De PCOB is trekker van dit project en daarmee eindverantwoordelijk voor de project-procesgang. De deelnemende organisaties zijn verantwoordelijk voor uitvoering van de aan hen toebedeelde taken binnen het project, zoals omschreven in de uitwerking van het project in de afzonderlijke meerjarenplannen behorend bij dit project. Er wordt een samenwerkings-overeenkomst getekend waarin de verantwoordelijkheden zijn uitgewerkt. Ieder is verantwoordelijk voor zijn eigen deel en gezamenlijk verantwoordelijk voor het geheel. Binnen de projectgroep is het projectplan leidend en worden keuzes gemaakt in principe op basis van consent, op voorstellen van de projectleider c.q. de organisaties die onderdelen hebben voorbereid. Voor de uiteindelijke resultaten van het project is de inzet van het lokale kader onmisbaar. Zij leveren deze kostenloos en vaak vele jaren lang. Deze inzet kan alleen waargemaakt worden wanneer men steun kan ontvangen van de landelijke organisaties. Die is met de voorliggende projectopzet en begroting gegarandeerd!

Overige informatie

Zijn er ontwikkelingen buiten het bereik van dit project die als kansen kunnen worden beschouwd voor dit project? Zo ja, welke en hoe bent u van plan daar mee om te gaan?	Het eerdergenoemde RIVM-rapport heeft aangetoond dat het bevorderen van sociale samenhang en lokale netwerken waarin mensen elkaar treffen, belangrijk is voor de doelgroepen om zelfstandig en gezond te kunnen blijven. Ook de zorgkosten blijven daarmee beperkt (een goede buur, partner en mantelzorger zijn goud waard!). Dat kan de aandacht voor dit project en de doelstellingen ten goede komen! Het is dus ook in het belang van gemeenten om hieraan mee te werken! In dit project sluiten we aan op het werk van het VOA project en werken waar mogelijk samen met Zorgbelangorganisaties op het gebied van belangenbehartiging. Ook sluiten we aan op het project 'de kanteling' waarbij de invulling van het begrip compensatiebeginsel voor de individuele burger centraal staat. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van en afstemming gezocht met de activiteiten van VCP en Zorgbelangorganisaties. Naast dit project werken de ouderenorganisaties aan projecten die te maken hebben met de lokale samenleving, ('Mijn idee' en 'Meer woningen voor ouderen')
Zijn er risico's (ook buiten het bereik van dit project) die de voortgang van het project nadelig kunnen beïnvloeden? Zo ja, welke en hoe bent u van plan daar mee om te gaan?	De resultaten van het project kunnen tegenvallen als er onvoldoende medewerking komt vanuit het lokale niveau (te weinig actieve jongere ouderen) en weinig medewerking van of tegenwerking van gemeenten. De doelgroep is niet gemakkelijk te bereiken en dat vergt een hoog ambitieniveau, maar de respons kan tegenvallen. We mikken op samenwerking en coalities met andere pleitbezorgers en belangenbehartigers voor ouderen, zoals de Wmo-raden, lokale welzijnsorganisaties en de politiek om deze risico's te beperken. Gezien de lage status van de doelgroepen waar we op mikken verwachten we dat organisaties met een sociaal gezicht hierin mét ons willen investeren.

Op welke wijze worden de projectresultaten naar de doelgroep gecommuniceerd en, indien van toepassing naar anderen?	De deelnemende organisaties hebben leden- en kaderbladen, websites en nieuwsbrieven die voor dit project worden ingezet (lage kosten, hoog bereik). Veel zal ook gebeuren door persoonlijke benadering van mensen om naar bijeenkomsten te komen. De PCOB werkt aan een digitaal handboek wat ook ingezet wordt ten behoeve van de communicatie naar de doelgroep. Door het uitbrengen van diverse schriftelijke en digitale uitgaves en het publiceren in regionale of lokale kranten, radio en nieuwsbrieven worden relevante organisaties en publiek op de hoogte gebracht. De behoeften en belangen van de doelgroep worden met folders, brochures en digitale informatiebronnen zichtbaar gemaakt. Dit geldt zeker in verkiezingstijd en in handzame vorm!
Hoe vindt implementatie van de resultaten plaats?	Het project staat na de ontwikkelingsfase voortdurend in het teken van verspreiding en implementatie van de ontwikkelde methodieken en het weergeven van de pilots. Na de pilotfase zal de uitrol naar 50 andere gemeenten plaatsvinden. De resultaten van de collectieve belangenbehartiging worden via de leden- en kaderbladen gecommuniceerd, wat een stimulans is voor anderen om ook dergelijke resultaten te boeken (vliegwielerwerking). De koplopersgroep is hierin een belangrijke ambassadeur en met gezag, want daarin zijn de pilotgemeenten vertegenwoordigd die ervaring hebben binnen het project.

Plan van aanpak: algemeen

Geef een algemene beschrijving van het plan van aanpak voor dit project. Motiveer de keuze van de aanpak in relatie tot de doelgroep en de beoogde resultaten	1. Binnen dit project wordt op landelijk niveau gewerkt aan ontwikkeling van informatiematerialen, methodieken en handvatten voor de projectuitvoering op lokaal niveau. 2. Er wordt gewerkt met een viertal pilot-gemeenten, waarin kaderleden en actieve vrijwilligers worden betrokken bij het ontwikkelen van de methodieken en materialen. In die pilotgemeenten is de intermediaire doelgroep zelf 'proefkonijn' en mede-ontwikkelaar van de good practices, in samenwerking met beroepskrachten van de ouderenorganisaties. 3. De materialen worden in de vorm van 'halfabrikaten' aangeboden aan de regionaal en lokaal actieve groepen en er wordt ondersteuning aangeboden, in de vorm van een helpdesk, via een groep 'koplopers' en door kaderleden van de organisaties. Elke organisatie geeft er dan zijn eigen 'look and feel' aan en staat er garant voor dat ze haar leden en kaderleden optimaal bereikt. Folders, brochures, nieuwsbrieven, handleidingen etc. worden digitaal verspreid onder de ouderenorganisaties. Naar behoefte worden ze lokaal omgezet in schriftelijke producten en handleidingen. 4. De bestaande infrastructuur van de deelnemende organisaties wordt benut om provinciaal, gewestelijk en lokaal kaderleden en lokale zelforganisaties bij het project te betrekken. Met hen wordt een lokaal plan van aanpak ontwikkeld om de activiteiten uit te voeren en de resultaten te bereiken. Voor dit project is een forse investering nodig om het gewestelijk, regionale en lokale kader te ondersteunen en te versterken, middels informatiebijeenkomsten, scholing/training en vooral ook methodieken en handvatten. Belangrijk doel is zorgdragen dat het gemeentelijk beleid in de lacune gaat voorzien die tot nu toe bestaat ten aanzien van risicogroepen.

Activiteiten		
Omschrijving	Planning	Verantwoordelijke organisatie
Opzetten projectstructuur en vormgeven projectorganisatie richting achterban.	2009	PCOB
Deskresearch en veldonderzoek.	2009	PCOB
Startbijeenkomst	2009	PCOB
Communicatieplan opstellen; opzetten website en maken halfabrikaten voor website, nieuwsbrieven, kaderbladen etc.	2009 t/m 2012	PCOB
Inrichten helpdesk t.b.v. lokaal kader; inrichten databank. Digitaal handboek PCOB voor kader.	2009 t/m 2012	PCOB
Jaarlijks werven en enquêteren van ouderenpanel voor Wmo.	2009 t/m 2012	Unie KBO
Werven en afspraken maken met pilot gemeenten en ondersteuning ter plekke van lokaal kader.	2009/2010	PCOB: 2, Unie KBO: 1 en NOOM: 1

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie__dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Ontwikkelen methodieken t.b.v. voorlichting en bevorderen sociale samenhang.	2009 t/m 2012	PCOB
Ontwikkelen en publicatie 10 speerpunten in kader lokale verkiezingen.	2009	PCOB
Ontwikkelen handleiding voor samenwerking ouderenorganisaties en cliëntenraden.	2009 t/m 2012	LOC-LPR
Scholings- uitwisselingsbijeenkomsten lokaal kader.	2009 t/m 2012	PCOB
Ontwikkelen en verspreiden thematische handreikingen.	2009 t/m 2012	Unie KBO
Evaluatie van pilots d.m.v. interviews, enquête.	2010	PCOB
Instellen, begeleiden en trainen koplopersgroep.	2010 t/m 2012	PCOB
Werven en onderhouden contacten met gemeenten in kader uitrol pilots.	2010 t/m 2012	PCOB: 34, Unie KBO: 10, NOOM: 6
(tussen) Evaluatie en verspreiden good practices deelnemende gemeenten.	2011 t/m 2012	Unie KBO
Slotbijeenkomst	2012	PCOB
Evaluatie onderzoek externe organisatie.	2012	PCOB
Afstemmingsoverleg met VNG.	2011/2012	PCOB
Overleg met regio's (12) en vastleggen afspraken borging.	2011/2012	PCOB
Projectgroep bijeenkomsten	2009 t/m 2012	PCOB
Inhoudelijke en financiële verantwoording aan subsidiegever.	2010 t/m 2012	PCOB, Unie KBO, NOOM en LOC
Projectleiding	2009 t/m 2012	PCOB

Bij inzet van andere financiële middelen (andere subsidies, sponsorgelden, donaties of eigen reserves van de organisatie): welke specifieke bronnen zet u in voor welke activiteiten binnen het project. En hoe is de kostenverdeling: N.v.t.

DEEL II: De tekst in deel II wordt door iedere afzonderlijke organisatie ingevuld, ook wanneer meerdere organisaties voor het project subsidie aanvragen bij het fonds PGO. In alle gevallen dienen zowel deel I als deel II te worden ingevuld!

Relatie tot de visie

Wat is de betekenis van dit project voor de visie van uw organisatie?	De PCOB behartigt de belangen van haar leden op het brede terrein van zorg, welzijn, inkomen, huisvesting, mobiliteit, technologie, educatie. Zij doet dat niet alleen landelijk, maar is, zoals uit dit project blijkt, bij uitstek ook regionaal en lokaal actief. In aansluiting op het strategisch plan van de PCOB is een implementatie plan opgesteld om de positie en inzet van gewesten en lokale afdelingen van de PCOB verder te versterken. De gekozen aanpak van dit project sluit hierbij naadloos aan, zodat naast de doelstelling van het project impliciet gewerkt wordt aan versterking van de eigen organisatie.

Plan van aanpak: beschrijving per jaar van activiteiten en kosten waarvoor uw organisatie subsidie aanvraagt bij het Fonds PGO.

Kosten inclusief BTW, sociale lasten, etc.

2009

Looptijd (niet eerder dan 01/07/09)	01/07/2009 tot 31/12/2009 ☐ niet van toepassing	
Activiteiten in 2009		
Omschrijving	Planning	Resultaten/producten
Installatie en projectgroepbijeenkomsten en afstemmingsoverleggen externe projecten	juli t/m december	Drie projectgroepbijeenkomsten en twee afstemmingsoverleggen
Projectleiding 22 x 6 uur per week	juli t/m december	Wekelijks leiding geven aan project door projectleider
Rapportages voor subsidiegever	december	Invullen rapportage voor subsidiegever
Opbouwen projectorganisatie projectverantwoordelijkheid vormgeven land/lokaal	juli t/m november	Notitie met omschrijving verantwoordelijk diverse niveaus deelnemende organisaties

Deskresearchen opstellen en verspreiden rapportage	juli t/m november	Rapport waarin verwoord uitkomsten deskreach en interviews. Er is deskresearch verricht, o.a. op basis van de enquête gehouden door ouderenorganisaties eind 2008/begin 2009: het onderzoek van NOOM naar de ervaringen van oudere migranten in de Wmo en ervaringen van Zorgbelangorganisaties en VCP. Ook ervaringen binnen de invoering van de Wmo en van (landelijke) welzijnsorganisaties op dit gebied worden betrokken.
Startbijeenkomst; inclusief rapport	november	Startbijeenkomst voor kader waarin presentatie project en daadwerkelijke uitwerking.
Projectcommunicatie en communicatieplan	oktober	Deelnemende organisaties beschikken over uitgewerkt communicatieplan.
Nieuwsbrieven, persberichten, media; artikelen	juli t/m december	Via beschikbare kanalen wordt project zowel intern als extern onder de aandacht gebracht.
Inrichten landelijke helpdesk, website en databank	juli t/m december	Er is eigen logo/info voor websites; landelijke professionele helpdesk voor medewerkers en kader; inrichting en vulling databank betrokken kaderleden.
Contentmanagement website	juli t/m december	Actuele informatie is in halffabrikaten uitgewerkt voor websites deelnemende organisaties.
Handboek digitaal	november/ december	Informatie wordt in digitaal handboek pcob ondergebracht.
Ouderenpanel (drie raadplegingen)	november/ december	Ondersteuning bij werving 50-plussers voor onafhankelijk digitale evaluatie Wmo.
Uitvoeringsfase 1: uitvoering pilots afspraken met en binnen pilotgemeenten	november/ december	Er zijn vier pilotgemeenten gevonden en eerste afspraken zijn gemaakt met kader en gemeenten
Ontwikkelen en publicatie '10 speerpunten' (1.500 x 2)	augustus/ december	D.m.v. interviews en digitale enquête onder achterban zijn 10 speerpunten benoemd en uitgewerkt in brochure gericht op lokale verkiezingen en deze wordt breed verspreid.
Samenwerking ouderenorganisaties en cliëntenraden	oktober/ december	Ondersteuning bieden aan LOC bij afnemen en verwerken van resultaten interviews met sleutelfiguren achterban.

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Scholing onderhandelingsvaardigheden	november/ december	Ontwikkelen en geven van één scholingsbijeenkomst voor kader.
Thematische handvatten en materialen	september t/m december	Meelezen thematische handreiking voor kaderleden ontwikkeld door Unie KBO.

Specificatie personele kosten 2009

Omschrijving	Functie	Inzet (in uren)	Kosten per activiteit (€)
Projectorganisatie en communicatie inclusief organisatie startbijeenkomst; inrichten website en helpdesk.	beleidsmedewerker beleid; gewestadvisering en communicatie	595	€65.450,00
Ontwikkeling project waarbij ondersteuning kader in pilots; ontwikkelen methodieken; publicatie 10 speerpunten en verzorgen scholing.	beleidsmedewerker beleid; gewestadvisering en communicatie	166	€18.260,00
Totaal kosten			€83.710,00

Specificatie kosten t.b.v. inzet van derden 2009

Omschrijving	Uit te besteden aan	Kosten per activiteit (€)
Totaal kosten		€ 0,00

Specificatie materiële kosten 2009

Omschrijving	Kosten (€)
Startbijeenkomst en communicatie activiteiten	€14.600,00
Kosten pilots en handreikingen; scholing	€4.400,00
Vacatie en onkosten vrijwilligers NVOG	€400,00
Totaal kosten	€19.400,00

Totale kosten 2009	€103.110,00

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Tip: verlaat elk vakje met de TAB toets, de totalen worden dan automatisch berekend.
Ook verschijnt dan automatisch het Euroteken.

Als u nu de totalen wilt laten berekenen, klikt u achtereenvolgens op beide hokjes:

2010

Looptijd	1/1/2010 tot 31/12/2010 ☐ niet van toepassing	
Activiteiten in 2010		
Omschrijving	Planning	Resultaten/producten
Projectgroepbijeenkomsten en afstemmingsoverleggen externe projecten.	januari t/m december	Vier projectgroepbijeenkomsten en twee afstemmingsoverleggen.
Projectleiding 45 x 6 uur per week	januari t/m december	Wekelijks leiding geven aan project door projectleider.
Rapportages voor subsidiegever	december	Invullen rapportage aan subsidiegever.
Accountantscontrole	januari	Afronding eerste subsidiejaar
Communicatie, projectcommunicatie en communicatieplan 2010	januari/maart	Deelnemende organisaties beschikken over uitgewerkt communicatieplan voor 2010.
Nieuwsbrieven, persberichten, media, artikelen	januari/december	Via beschikbare kanalen wordt project zowel intern als extern onder de aandacht gebracht: minimaal één artikel ledenblad, vier in kaderblad, twee digitale nieuwsbrieven.
Contentmanagement website	januari t/m december	Actuele informatie is in halffabrikaten uitgewerkt voor websites deelnemende organisaties.
Handboek digitaal	januari t/m december	Informatie wordt in digitaal handboek PCOB ondergebracht.
Ouderenpanel	mei	Ondersteuning bij voorbereiding onafhankelijk digitale evaluatie Wmo door Unie KBO.
Uitvoering pilots afspraken met en binnen pilotgemeenten ondersteuning van de pilots	januari t/m december	Kaderleden lokaal worden ondersteund bij opzetten lokale projectgroep; lokaal krachtenveld is in kaart gebracht; nieuwe ideeën worden ontwikkeld en in gang gezet.
Ontwikkelen methodieken vanuit ouderenperspectief	juni t/m december	Er vindt deskresarch plaats en er worden interviews gehouden met als resultaat drie nieuwe methodieken. Deze worden digitaal en in vorm van handreiking beschikbaar gesteld.
Samenwerking ouderenorganisaties en cliëntenraden	oktober/december	Ondersteuning bieden aan LOC bij verwerken van resultaten interviews met sleutelfiguren achterban.
Scholing onderhandelingsvaardigheden	januari/december	Ontwikkelen en geven van vier scholingsbijeenkomsten voor kader

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid *Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie__dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB*

Thematische handvatten en materialen	september t/m december	Meelezen thematische handreiking voor kaderleden ontwikkeld door Unie KBO.
Regionale uitwisselingsbijeenkomsten	mei en oktober	Twee uitwisselingsbijeenkomsten voor kaderleden pilots.
Evalueren en verspreiden good practices pilots	oktober t/m december	Evaluatie vier pilots d.m.v. interviews; verzamelen en verspreiden methodieken, etc.
Uitrollen pilots instellen; begeleiden en trainen koplopersgroep	oktober t/m december	Werven van koplopers; begeleiding en training van koplopers.
Werven nieuwe gemeenten/afdelingen	augustus/ december	Gesprekken met gemeenten (34)
Overleg met regio's (12) en vastleggen afspraken borging	oktober t/m december	Overleg met gewesten/regio's waarin pilots hebben plaatsgevonden.

Specificatie personele kosten 2010

Omschrijving	Functie	Inzet (in uren)	Kosten per activiteit (€)
Projectorganisatie en communicatie activiteiten met o.a. helpdesk; databank	beleidsmedewerker beleid; gewestadvisering en communicatie	752	€82.720,00
Ontwikkeling pilots met o.a. ondersteuning kader in pilots; ontwikkelen methodieken vanuit ouderenperspectief; scholingsbijeenkomsten en tussenevaluatie pilots.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	658	€72.380,00
Uitvoering pilots waarbij werven koplopers groep en nieuwe gemeenten.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	202	€22.220,00
Evaluatie en borging waarbij overleg VNG en regio's.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	20	€2.200,00
Totaal kosten			€179.520,00

Specificatie kosten t.b.v. inzet van derden 2010

Omschrijving	Uit te besteden aan	Kosten per activiteit (€)

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Totaal kosten	€ 0,00

Specificatie materiële kosten 2010

Omschrijving	Kosten (€)
Kosten projectorganisatie en communicatie activiteiten.	€7.700,00
Kosten scholing en handreikingen in pilots.	€17.200,00
Kosten koplopersgroep en contacten gemeenten en regio's.	€6.600,00
Vacatie en onkosten vrijwilligers NVOG.	€1.000,00
Totaal kosten	€32.500,00

Totale kosten 2010	€212.020,00

Tip: verlaat elk vakje met de TAB toets, de totalen worden dan automatisch berekend.

Ook verschijnt dan automatisch het Euroteken.

Als u nu de totalen wilt laten berekenen, klikt u achtereenvolgens op beide hokjes:

2011

Looptijd	1/1/2011 tot 31/12/2011	☐ niet van toepassing
Activiteiten in 2011		
Omschrijving	Planning	Resultaten/producten
Projectgroepbijeenkomsten en afstemmingsoverleggen externe projecten.	januari/ december	Vier projectgroepbijeenkomsten en twee afstemmingsoverleggen.
Projectleiding 45 x 6 uur per week	januari/ december	Wekelijks leiding geven aan project door projectleider.
Rapportages voor subsidiegever	december	Invullen rapportage aan subsidiegever.
Accountantscontrole	januari	Verantwoording tweede subsidiejaar.
Communicatie, projectcommunicatie en communicatieplan 2011	januari/ maart	Deelnemende organisaties beschikken over uitgewerkt communicatieplan voor 2011.
Nieuwsbrieven, persberichten, media, artikelen.	januari t/m december	Via beschikbare kanalen wordt project zowel intern als extern onder de aandacht gebracht: minimaal één artikel ledenblad, vier in kaderblad, twee digitale nieuwsbrieven.
Handboek digitaal	januari t/m december	Informatie wordt in digitaal handboek PCOB ondergebracht.
Ouderenpanel	mei	Ondersteuning bij voorbereiding onafhankelijk digitale evaluatie Wmo door Unie KBO.
Uitvoering pilots ontwikkelen methodieken vanuit ouderenperspectief.	januari t/m december	Er vindt deskresearch plaats en er worden interviews gehouden met als resultaat twee nieuwe methodieken. Deze worden digitaal en in vorm van handreiking beschikbaar gesteld.

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Samenwerking ouderenorganisaties en cliëntenraden.	oktober t/m december	Ondersteuning bieden aan LOC bij verwerken en verspreiden van resultaten; interviews met sleutelfiguren achterban via handreiking.
Scholing onderhandelingsvaardigheden.	januari t/m december	Geven van vier scholingsbijeenkomsten voor kader.
Thematische handvatten en materialen.	april t/m november	Meelezen twee thematische handreikingen voor kaderleden ontwikkeld door Unie KBO
Regionale uitwisselingsbijeenkomsten.	mei en oktober	Twee uitwisselingsbijeenkomsten en/of werkbezoeken voor kaderleden pilots.
Uitrollen pilots instellen; begeleiden en trainen koplopersgroep.	januari t/m december	Begeleiding en training koplopers en lokaal kader.
Werven nieuwe gemeenten/afdelingen.	januari/december	Gesprekken met gemeenten.
(tussen) Evaluatie en verspreiden good practices	oktober t/m december	Ondersteuning bieden bij tussen evaluatie pilots in nieuwe gemeenten d.m.v. interviews; verzamelen en verspreiden methodieken etc.
Overleg en belangenbehartiging bij de VNG.	april/mei	Overleg met VNG
Overleg met regio's (12) en vastleggen afspraken borging.	oktober t/m december	Overleg met en vastleggen afspraken met gewesten/regio's waarin pilots hebben plaatsgevonden

Specificatie personele kosten 2011

Omschrijving	Functie	Inzet (in uren)	Kosten per activiteit (€)
Projectorganisatie en communicatie met o.a. helpdesk nieuwsberichten etc.	beleidsmedewerker beleid; gewestadvisering en communicatie	612	€67.320,00
Ondersteuning ontwikkeling en uitvoering pilots met o.a. ontwikkelen nieuwe methodieken; scholing en werken met LOC aan samenwerking.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	194	€21.340,00

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Ondersteuning koplopersgroep en contacten gemeenten.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	196	€21.560,00
Overleg gemeenten en regio's inzake borging.	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	42	€4.620,00
Totaal kosten			€114.840,00

Specificatie kosten t.b.v. inzet van derden 2011

Omschrijving	Uit te besteden aan	Kosten per activiteit (€)
Totaal kosten		€ 0,00

Specificatie materiële kosten 2011

Omschrijving	Kosten (€)
Project en communicatie activiteiten.	€7.700,00
Ondersteuning in pilots met behulp van handreikingen en scholingen en regionale uitwisselingsbijeenkomsten.	€5.400,00
Kosten inzet koplopers en contacten met gemeenten en regio's in kader borging.	€5.200,00
Vacatie en onkosten vrijwilligers NVOG.	€1.000,00
Totaal kosten	€19.300,00

Totale kosten 2011	€134.140,00

Tip: verlaat elk vakje met de TAB toets, de totalen worden dan automatisch berekend.

Ook verschijnt dan automatisch het Euroteken.

Als u nu de totalen wilt laten berekenen, klikt u achtereenvolgens op beide hokjes:

2012

Projectjaar	2012	
Looptijd	1/1/2012 tot 31/12/2012 ☐ niet van toepassing	
Activiteiten in 2012		
Omschrijving	Planning	Resultaten/producten
Projectgroepbijeenkomsten en afstemmingsoverleggen externe projecten	januari/ december	Vier projectgroepbijeenkomsten en twee afstemmingsoverleggen
Projectleiding 45 x 6 uur per week	januari/ december	Wekelijks leiding geven aan project door projectleider
Rapportages voor subsidiegever	december	Invullen rapportage aan subsidiegever
Accountantscontrole	januari en december	Verantwoording derde en vierde subsidiejaar
Communicatie, projectcommunicatie en commonuatieplan 2012	januari/ maart	Deelnemende organisaties beschikken over uitgewerkt communicatieplan voor 2012

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid *Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie__dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB*

Nieuwsbrieven, persberichten, media, artikelen	januari/ december	Via beschikbare kanalen wordt project zowel intern als extern onder de aandacht gebracht: minimaal één artikel ledenblad, twee in kaderblad, één digitale nieuwsbrief.
Handboek digitaal	jan/dec	Informatie wordt in digitaal handboek PCOB ondergebracht.
Ouderenpanel	mei	Ondersteuning bij voorbereiding onafhankelijk digitale evaluatie Wmo door Unie KBO.
Uitvoering pilots ontwikkelen methodieken vanuit ouderenperspectief.	jan t/m dec	Er vindt deskresarch plaats en er worden interviews gehouden met als resultaat één nieuwe methodieken. Deze worden digitaal en in vorm van handreiking beschikbaar gesteld.
Samenwerking ouderenorganisaties en cliëntenraden	oktober/ december	Ondersteuning bieden aan LOC bij verwerken en verspreiden van resultaten; interviews met sleutelfiguren achterban via handreiking.
Scholing onderhandelingsvaardigheden.	januari/ december	Ontwikkelen en geven van twee scholingsbijeenkomsten voor kader.
Thematische handvatten en materialen.	september/ november	Meelezen één thematische handreiking voor kaderleden ontwikkeld door Unie KBO.
Regionale uitwisselingsbijeenkomsten.	mei/ oktober	Vier uitwisselingsbijeenkomsten en/of werkbezoeken voor kaderleden pilots.
Uitrollen pilots instellen; begeleiden en trainen koplopersgroep.	januari t/m december	Begeleiding en training van koplopers en lokaal kader.
Werven nieuwe gemeenten/afdelingen.	januari/ december	Gesprekken met gemeenten.
Slotbijeenkomst landelijk	november/ december	Organisatie slotbijeenkomst.
Evalueren en verspreiden good practices.	oktober t/m december	Ondersteuning bieden bij evaluatie pilots in nieuwe gemeenten d.m.v. interviews; verzamelen en verspreiden methodieken etc. (1.500 x 4)
Onderzoek externe organisatie (Verwey Jonker Instituut?).	augustus t/m oktober	Maken opdracht en afspraken met extern bureau voor evaluatie onderzoek.
Overleg en belangenbehartiging bij de VNG.	april/ oktober	Twee keer overleg met VNG
Overleg met regio's (12) en vastleggen afspraken borging.	oktober t/m december	Overleg met en vastleggen afspraken met gewesten/regio's waarin pilots hebben plaatsgevonden.

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie __dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB

Specificatie personele kosten 2012

Omschrijving	Functie	Inzet (in uren)	Kosten per activiteit (€)
Projectorganisatie en communicatie, met o.a. helpdesk	beleidsmedewerker beleid, gewestadvisering en communicatie	638	€70.180,00
Scholing en handreikingen pilots	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	194	€21.340,00
Ondersteuning koplopersgroep en contacten met gemeenten	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	212	€23.320,00
Contacten met gemeenten en regio's in kader borging en slotbijeenkoms. Extern onderzoek	beleidsmedewerker beleid en gewestadvisering	112	€12.320,00
Totaal kosten			€127.160,00

Specificatie kosten t.b.v. inzet van derden 2012

Omschrijving	Uit te besteden aan	Kosten per activiteit (€)
Extern onderzoek	extern bureau	€10.000,00
Totaal kosten		€10.000,00

Specificatie materiële kosten 2012

Omschrijving	Kosten (€)
Kosten projectorganisatie en communicatie	€11.700,00
Kosten scholing en evaluatie	€13.600,00
Slotbijeenkoms en activiteiten in kader borging	€13.500,00
Vacatie en onkosten NVOG	€600,00
Totaal kosten	€39.400,00

Totale kosten 2012	€176.560,00

Tip: verlaat elk vakje met de TAB toets, de totalen worden dan automatisch berekend.

Ook verschijnt dan automatisch het Euroteken.

Als u nu de totalen wilt laten berekenen, klikt u achtereenvolgens op beide hokjes:

Begroting

Aangevraagd via deze aanvraag	Bedrag (€)
Projectjaar 2009	€103.110,00
Projectjaar 2010	€212.020,00
Projectjaar 2011	€134.140,00

PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) In te vullen door Fonds PGO Betrokken bij buurtbeleid *Formulier voor het aanvragen van projectsubsidie__dfn Fonds PGO 18 december voor PCOB*

Projectjaar 2012	€176.560,00
Totaal aangevraagd	€625.830,00
<i>Eigen bijdrage aanvrager</i>	
<i>Aangevraagd door andere organisaties</i>	
<i>Aangevraagd bij andere subsidieverstrekkers</i>	
<i>Overige inkomsten, bijv. via sponsoring</i>	
Totale projectkosten	€625.830,00

Als u nu alle totalen wilt laten berekenen, klikt u achtereenvolgens op beide hokjes:

